

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č.°25/10
v Luxemburgu 9. marca 2010

Rozsudok vo veci C-378/08 a v spojených veciach 379/08 a 380/08
Raffinerie Mediterranee (ERG) SpA, Polimeri Europa SpA a Syndial
SpA/Ministero dello Sviluppo economico a i.
A ENI SpA/Ministero Ambiente e Tutela del Territorio e del Mare a i.

O prevádzkovateľoch, ktorí majú zariadenia blízko znečistenej oblasti sa možno domnievať, že sú zodpovední za znečistenie

Okrem toho vnútroštátne úrady môžu viazať právo prevádzkovateľov používať svoje pozemky na splnenie podmienky, že uskutočnia nápravné environmentálne práce, ktoré sa vyžadujú

Smernica o environmentálnej zodpovednosti¹ stanovuje, pokiaľ ide o určité činnosti vymenované v prílohe II tejto smernice, že prevádzkovateľ, ktorého činnosť spôsobila environmentálnu škodu alebo predstavuje bezprostrednú hrozbu vzniku takejto škody, sa považuje za zodpovedného. Musí takto prijať nevyhnutné nápravné opatrenia a financovať ich.

Zátoka Augusta, ktorá sa nachádza v oblasti Priolo Gargallo (Sicília) je postihnutá opakovanými javmi znečistenia životného prostredia, ktorého pôvod siaha až do 60 rokov, keď bolo vytvorené centrum Augusta-Priolo-Melilli, ako naftárske centrum. Odvtedy sa veľké množstvo podnikov, podnikajúcich v petrochemickom a organickom priemysle, usadilo a striedalo v tejto oblasti.

Po sebe nasledujúcimi opatreniami talianske úrady uložili podnikom, ktoré sa nachádzajú na pobreží zátoky Augusta povinnosti, aby napravili znečistenie zistené v oblasti Priolo, ktorá bola vyhlásená za „lokalitu národného záujmu Priolo na účely bonifikácie“.

Podniky Raffinerie Mediterranee (ERG) SpA, Polimeri Europa SpA, Syndial SpA ako aj ENI SpA podali žaloby proti týmto administratívnym rozhodnutiam na talianske súdy. Tribunale amministrativo regionale della Sicilia (Regionálny administratívny súd Sicílie, Taliansko), ktorý musí rozhodnúť o týchto právnych veciach, položil Súdnemu dvoru viacej otázok o uplatnení zásady znečisťovateľ platí.

Vec C-378/08

Taliansky súd chce vedieť, či zásada znečisťovateľ platí bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá umožňuje príslušnému orgánu, aby uložil prevádzkovateľom, iba z toho dôvodu, že sa ich zariadenia nachádzajú v blízkej vzdialenosti s dlhodobou znečistenou oblasťou, opatrenia na nápravu environmentálnych škôd bez toho, aby najskôr vyšetril udalosť, ktorá je pôvodom znečistenia, ani aby preukázal zavinenie prevádzkovateľov a tiež bez toho, aby preukázal príčinnú súvislosť medzi prevádzkovateľmi a zisteným znečistením.

Vo svojom dnešnom rozsudku Súdny dvor dospel k záveru, že smernica o environmentálnej zodpovednosti nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá umožňuje príslušnému orgánu predpokladať existenciu príčinnej súvislosti medzi prevádzkovateľmi a zisteným znečistením a to z dôvodu blízkej vzdialenosti ich zariadení so znečistenou zónou. V súlade so zásadou znečisťovateľ platí, na účely predpokladu takejto príčinnej súvislosti, však tento príslušný orgán musí mať konkrétne a prípustné dôkazy, ktoré môžu opodstatniť jeho predpoklad, ako napríklad blízka vzdialenosť medzi zariadením prevádzkovateľa a zisteným znečistením a zhoda medzi nájdenými znečisťujúcimi látkami a zložkami, ktoré používa spomínaný prevádzkovateľ v rámci svojich činností.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/35/ES z 21. apríla 2004 o environmentálnej zodpovednosti pri prevencii a odstraňovaní environmentálnych škôd (Ú. v. EÚ L 143, s. 56; Mim. vyd. 15/008, s. 357).

Okrem toho príslušný orgán nie je povinný preukázať zavinenie prevádzkovateľov, ktorých činnosti sa považujú za príčinu environmentálnych škôd. Naopak je úlohou tohto orgánu najskôr vyhľadať pôvod zisteného znečistenia, keďže uvedený orgán má v tejto súvislosti mieru voľnej úvahy pokiaľ ide o konania, prostriedky, ktoré sa musia použiť a o dĺžku takéhoto vyhľadávania.

Spojené veci C-379/08 a C-380/08

Taliany súd sa pýta či smernica o environmentálnej zodpovednosti umožňuje podstatnú zmenu opatrení nápravy environmentálnych škôd, ktoré už boli vykonané alebo s ktorých výkonom sa začína. Navyše tento súd chce vedieť či smernica bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá podmieňuje výkon práva prevádzkovateľov použiť svoje pozemky tým, že vykonajú práce, ktoré sa vyžadujú.

Vo svojom dnešnom rozsudku Súdny dvor dospel k záveru, že príslušný úrad je oprávnený podstatným spôsobom zmeniť nápravné opatrenia environmentálnych škôd o ktorých sa rozhodlo po kontradiktórnom konaní vedenom v spolupráci s dotknutými prevádzkovateľmi, ktoré už boli vykonané alebo s ktorých výkonom sa začína. Preto, aby prijal takéto rozhodnutie však tento úrad musí:

vypočúť prevádzkovateľov, ibaže by išlo o naliehavú environmentálnu situáciu, ktorá si vyžaduje okamžitý zásah príslušného orgánu,

vyzvať najmä osoby na ktorých pozemkoch sa majú vykonať tieto nápravné opatrenia, aby predložili svoje pozorovania, ktoré zohľadní a

uviesť vo svojom rozhodnutí, dôvody, ktoré odôvodňujú jeho výber a prípadne tie, ktoré môžu odôvodniť to, že podrobné skúmanie nebolo urobené alebo nemohlo byť urobené z dôvodu napríklad naliehavosti environmentálnej situácie.

Rovnako sa Súdny dvor domnieva, že smernica o environmentálnej zodpovednosti nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá umožňuje príslušnému orgánu podmieniť výkon práva prevádzkovateľov použiť svoje pozemky tým, že vykonajú nápravné environmentálne práce, ktoré si vyžadujú tieto opatrenia a to aj keď tieto opatrenia sa nedotýkajú spomínaných pozemkov z dôvodu tej skutočnosti, že už boli predmetom skorších opatrení „bonifikácie“ alebo pretože nikdy neboli znečistené. Takéto opatrenie však musí byť odôvodnené cieľom, ktorým je zabrániť zhoršeniu environmentálnej situácie alebo v súlade so zásadou predchádzania škodám, cieľom, ktorým je predchádzať vzniku alebo opätovnému vzniku ďalších environmentálnych škôd na uvedených pozemkoch prevádzkovateľov, ktoré susedia s pobrežím, ktoré je predmetom nápravných opatrení.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

Úplné znenie rozsudkov [C-378/08](#) a [C-379/08](#) a [C-380/08](#) sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Fotografie z vyhlásenia rozsudku sú k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106